

Klachtnummer 2025/007

Advies aan:

het bestuur van [bestuur] te [vestigingsplaats] (verder: het bestuur)

inzake

de klacht van [klaagster] (verder: klaagster), moeder van [leerling], leerling van [school] te [vestigingsplaats] (verder: de school).

I. Verloop van de klachtenprocedure

De landelijke klachtencommissie voor het katholiek en protestants christelijk onderwijs (verder: de Commissie) heeft op 13 januari 2025 de klacht en het ingevulde klachtenformulier ontvangen. De klacht is gericht tegen de directie van de school. De Commissie heeft op 5 februari 2025 van [directeur], directeur vmbo & [directeur] (verder: de directeur vmbo) een verweer ontvangen. Het bestuur, de school en de directie worden hierna aangeduid met verweerders.

De Commissie heeft de klacht op een online hoorzitting behandeld op 6 februari 2025. De Commissie heeft tijdens deze online hoorzitting de navolgende personen gehoord:

- klaagster, vergezeld door haar moeder;
- de directeur vmbo;
- de algemeen directeur (verder: de directeur);
- de teamleider vmbo bovenbouw (verder: de teamleider).

II. Feiten en omstandigheden

[leerling] is leerling in de eindexamenklas van de school. [leerling] heeft tot en met 6 januari 2025 deelgenomen aan de klassikale lessen op de school.

Tijdens een gesprek op 6 januari 2025 is door de school medegedeeld dat [leerling] niet langer welkom is in de klassikale lessen en is aan [leerling] een maatwerktraject aangeboden. Het aangeboden maatwerktraject houdt in dat [leerling] alleen voor lichamelijke opvoeding op school les mag volgen en zijn toetsen op school mag maken. [leerling] mag alleen gedurende de lesuren zoals door de school aangegeven op school aanwezig zijn en dient de school direct na afloop van de lesuren te verlaten en de overige vakken online te volgen.

III. Standpunt van klaagster

Klaagster is het niet eens met de door de school genomen beslissing om [leerling] met ingang van 6 januari 2025 de toegang tot de klassikale lessen te ontfeggen. Klaagster is van mening dat de school [leerling] op ongegronde redenen heeft weggestuurd c.q. hem de toegang tot klassikale lessen weigert.

In eerdere schooljaren heeft klaagster met de school met enige regelmaat contact gehad omtrent [leerling] en zijn -in de ogen van de school- problematische gedrag. In het schooljaar 2024-2025 heeft

slechts één gesprek met klaagster plaatsgevonden. Dit gesprek heeft in september 2024 plaatsgevonden en betrof een regulier oudergesprek. Klaagster is daarom van mening dat de school niet aan de op haar rustende zorgplicht heeft voldaan en voldoet. De school ontnemt [leerling] het recht op passend onderwijs. Daarbij ontnemt de school [leerling] op deze manier het recht op sociale contacten met leeftijdsgenoten. Het hebben van sociale contacten met leeftijdsgenoten is van groot belang, aangezien [leerling] al in een sociaal isolement zit en dit wordt door deze situatie verergerd.

Klaagster stelt dat, gelet op het feit dat [leerling] in de eindexamenklas zit, [leerling] nog recht heeft op drie maanden passend onderwijs zodat hij zijn middelbare schooltijd positief kan afronden. Door de genomen beslissing is dit niet mogelijk. De school heeft aan de beslissing ten grondslag gelegd dat [leerling] te veel afleiding geeft in de les en conflicten heeft met de docenten waardoor het voor de docenten niet haalbaar is om op een juiste manier les te geven (aan andere leerlingen).

Klaagster is verbolgen en verrast omdat de school haar niet eerder op de hoogte heeft gesteld. Klaagster vraagt zich bovendien af waarom er niet meerdere gesprekken zijn geweest over het kennelijk problematische gedrag van [leerling]. De school heeft, zonder enige vorm van communicatie, beslissingen genomen over de fysieke aanwezigheid van [leerling] en heeft, zo stelt klaagster, niet gekeken naar de alternatieven of deze in ieder geval niet met klaagster besproken.

Klaagster heeft naar aanleiding van de beslissing contact gehad met meerdere docenten en daaruit is haar gebleken dat het ook in een groot deel van de lessen wel goed gaat met [leerling]. Klaagster wil dan ook dat [leerling] lessen kan volgen op school.

[leerling] heeft bij klaagster aangegeven dat hij de ontstane situatie niet fijn vindt. Hij moet online lessen volgen en raakt meer en meer in een sociaal isolement. Hij heeft weinig contact met zijn klasgenoten en/of andere leeftijdsgenoten door de beslissing van de school.

Klaagster is van mening dat de genomen maatregelen onrechtmatig zijn, de school [leerling] ten onrechte heeft weggestuurd en [leerling] het recht op passend onderwijs is ontnomen. De school heeft klaagster niet vooraf geïnformeerd en heeft onvoldoende informatie gehad of proberen te verkrijgen om uiteindelijk mee te wegen in de beslissing.

De klachten van klaagster kunnen als volgt worden samengevat:

1. [leerling] is zonder gegronde reden van school gestuurd;
2. [leerling] wordt het recht op passend onderwijs ontnomen;
3. De met de school gevoerde gesprekken hebben niet geleid tot het beste resultaat voor [leerling].

IV. Standpunt van verweerders

[leerling] heeft gedurende zijn schoolloopbaan herhaaldelijk te maken gehad met gedragsproblemen en moeilijke interacties met docenten en medeleerlingen. Vanaf het begin is gezocht naar een juiste aanpak, duidelijke kaders en passende afspraken. Ondanks intensieve begeleiding blijft hij echter moeite houden met het respectvol communiceren met medewerkers van de school en lijkt niet te leren hoe hij op een constructieve manier met situaties om kan gaan waarin hij zich benadeeld voelt.

Hoewel de school hem steeds nieuwe kansen heeft geboden, is het reguliere onderwijsprogramma uiteindelijk niet langer haalbaar gebleken. Zo werd [leerling], ondanks tekorten, bevorderd en kreeg telkens een hoger ondersteuningsniveau. Uiteindelijk heeft hij zijn traject voortgezet op vmbo-t, met

extra begeleiding. De confrontaties met docenten zijn echter in toenemende mate problematisch geworden en de ernst van de situatie is niet langer verenigbaar met wat verwacht mag worden van een examenkandidaat. De school heeft het ondersteuningsniveau van [leerling] tot het maximale niveau opgeschaald, dit heeft echter niets uit mogen halen. De school is handelingsverlegen geworden.

Daarnaast is er sprake van frequent schoolverzuim vanwege medische redenen. Hoewel dit uiteraard vervelend is, wordt de tijd die [leerling] op school doorbrengt onvoldoende benut. In september 2024 is een zogenaamd stopgesprek gevoerd, waarin duidelijke afspraken zijn gemaakt. Deze afspraken werden echter herhaaldelijk genegeerd, wat zich uitte in structureel spijbelen, het niet nakomen van terugkomafspraken en respectloos gedrag. Dit heeft een negatieve invloed op het leerklimaat en de veiligheid binnen de school.

De schoolleiding heeft de verantwoordelijkheid om voor alle leerlingen en medewerkers een veilige en effectieve leeromgeving te waarborgen. Daarom is besloten [leerling] een maatwerktraject aan te bieden, bestaande uit een combinatie van fysieke afspraken, online lessen en online begeleiding. De leerplichtambtenaar is hierover geïnformeerd.

Ad. 1 [leerling] is zonder gegronde reden van school gestuurd

[leerling] is niet van school verwijderd, noch weggestuurd en blijft ingeschreven. [leerling] had formeel verwijderd kunnen worden, maar de schoolleiding heeft er bewust voor gekozen hem via een maatwerktraject te begeleiden richting zijn diploma. Hoewel [leerling] niet langer deelneemt aan alle reguliere lessen, behoudt hij de mogelijkheid om gebruik te maken van begeleiding en ondersteuning binnen de school.

Ad. 2 [leerling] wordt het recht op passend onderwijs ontnomen

Het reguliere onderwijsprogramma is voor [leerling] niet (meer) toereikend, gelet hierop is een passend alternatief aangeboden. Het maatwerktraject stelt [leerling] in staat om op school lessen te volgen die fysiek noodzakelijk zijn voor zijn examen, terwijl andere vakken via online begeleiding en geplande contactmomenten worden aangeboden. Voor een aantal vakken bestaat de mogelijkheid tot fysieke begeleiding in plaats van online begeleiding. [leerling] kan daarnaast alle toetsen op school maken en hij wordt actief ondersteund bij zijn voorbereiding op de examens. [leerling] heeft de eerste schema's van online lessen en fysieke momenten op school binnen een week na het gesprek ontvangen. De school heeft van de situatie van [leerling] melding gemaakt bij de leerplichtambtenaar.

Ad. 3 De met de school gevoerde gesprekken hebben niet geleid tot het beste resultaat voor [leerling].

Het vertrouwen van klagster in de school is merkbaar geschaad, dat wordt door de school betreurd. De school heeft in de afgelopen jaren het nodige gedaan om [leerling] passend te begeleiden en ondersteunen. De inspanningen van de school hebben echter niet geleid tot de gewenste verbeteringen, de situatie is eerder verslechterd.

De school heeft zich gedurende lange tijd flexibel opgesteld. Dit mede ingegeven door de zorgen over [leerling] zijn gezondheidsproblemen. Onder normale omstandigheden zou de school veel eerder een zware maatregel hebben genomen, zoals het thans ingezette maatwerktraject. De school heeft hiervoor reeds gewaarschuwd in de schorsingsbrief die in de brugklas is afgegeven. De school heeft haar zorgplicht ingevuld door steeds opnieuw kansen en ondersteuning te bieden, alles binnen de mogelijkheden van de school. Deze mogelijkheden zijn echter niet eindeloos en nu de school ver over de grenzen van haar eigen kunnen gaat, is het maatwerktraject het uiterste wat van de school kan worden verwacht en geleverd.

Het structurele verzuim van [leerling] is niet onbeperkt op te vangen. Niet als het gaat om het constant moeten naleven van aanwezigheidsregels en sancties en evenmin voor wat betreft het realistisch inhalen van alle gemiste lestijd. Bovendien hebben klaagster en de vader van [leerling] aangegeven dat zij niet altijd in staat waren (en/of zijn) om de benodigde begeleiding te bieden. Dit heeft de situatie verder bemoeilijkt.

De school begrijpt dat klaagster en de vader van [leerling] teleurgesteld zijn over het genomen besluit, de school benadrukt dat het traject juist is ingezet om [leerling] zo goed mogelijk te ondersteunen in het behalen van zijn diploma. De school is de visie toegedaan dat het geboden maatwerk didactisch en pedagogisch gezien een beter resultaat kan opleveren voor [leerling]. Er heeft bovendien een bijstelling van de afspraken plaatsgevonden, de school is -nog steeds- in overleg met klaagster en de vader van [leerling] om mee te denken over de invulling van het programma. De school meent bij [leerling] enige opluchting te hebben bemerkt om voor de resterende schooltijd te focussen op hetgeen strikt noodzakelijk is en verdere escalatie te voorkomen. De school merkt helaas bij klaagster en de vader van [leerling] weerstand om verder in gesprek te gaan.

De resultaten van [leerling] geven vertrouwen in zijn capaciteiten om zijn eindexamen met succes te behalen. De school is ervan overtuigd dat de één-op-één begeleiding, buiten een klassikale situatie waarin de ongewenste situaties ontstaan, een positieve invloed zal hebben op [leerling] zijn leerprestaties en zijn kansen op slagen worden vergroot. De voorwaarde daarvoor is dat [leerling] zich houdt aan de gemaakte afspraken en deadlines.

De school is en blijft bereid tot het bijstellen van afspraken. Dit echter wel binnen het gestelde kader. Het uitbreiden van fysieke lesdeelname is daarbij niet aan de orde. Dit levert een te groot risico op onveilige en negatieve situaties op.

V. Overwegingen van de Commissie

De Commissie heeft ter zitting vastgesteld dat de klacht van klaagster ziet op de communicatie met betrekking tot het abrupt verwijderen van [leerling] van school. De mededeling dat [leerling] de fysieke lessen niet langer mocht bijwonen is een complete verrassing voor klaagster geweest. Klaagster is erg ontstemd over de gang van zaken en wil dat er een andere invulling wordt gegeven aan de wijze waarop [leerling] de resterende maanden tot aan zijn eindexamen onderwijs ontvangt. De school kijkt daar anders tegenaan.

De Commissie overweegt op grond van de stukken en de ter zitting gegeven toelichting als volgt.

De school heeft klaagster op 6 januari 2025 uitgenodigd voor een gesprek. Tijdens dit gesprek heeft de school gemeld dat [leerling] met ingang van 6 januari 2025 niet langer welkom is voor het overgrote deel van de fysieke lessen op de school en het voornemen heeft [leerling] middels een maatwerktraject zijn eindexamen te laten behalen. Dit traject houdt in dat [leerling] het grootste deel van zijn lessen online kan volgen of hiervoor online begeleiding krijgt, [leerling] voor de lessen lichamelijke opvoeding op school mag komen en ook toetsen op school mag maken.

Aan de ontzegging tot de fysieke lessen heeft de school het gedrag van [leerling] in de lessen ten grondslag gelegd en het feit dat, de inspanningen van de school ten spijt, het gedrag van [leerling] niet is verbeterd ondanks alle ingezette begeleiding en ondersteuning. De school is handelingsverlegen en

wil met het maatwerktraject de mogelijkheid aan [leerling] bieden aan het einde van het schooljaar eindexamen te (kunnen) doen.

Verweerder heeft het voornemen tot ontzegging van de toegang tot vrijwel alle fysieke lessen niet voorafgaand aan het gesprek op 6 januari 2025 aan klaagster kenbaar gemaakt. Klaagster is tijdens het gesprek met het besluit geconfronteerd. Hierdoor is aan klaagster niet de mogelijkheid geboden om haar zienswijze te geven. De Commissie is van oordeel dat de school het voornemen, dan wel het besluit tot het maatwerktraject niet op een zorgvuldige wijze aan klaagster kenbaar heeft gemaakt. De beslissing tot ontzegging van de toegang tot de lessen is niet geformuleerd als een (voornemen tot) verwijdering en mogelijk ook niet als zodanig beoogd door verweerder. De feitelijke situatie dient echter wel als zodanig te worden aangemerkt omdat [leerling] slechts heel beperkt op school mag komen en vrijwel van het onderwijs op school is uitgesloten. De door verweerder ingeslagen weg, die van een formeel niet bestaande maatregel van 'thuisplaatsing', is niet met het wettelijk kader verenigbaar. Dit neemt niet weg dat de Commissie begrip heeft voor de bedoelingen van verweerder, die -met het oog op het eindexamen in mei 2025- niet naar het middel van verwijdering wil grijpen.

Het is de Commissie echter niet aannemelijk geworden dat het door [leerling] vertoonde gedrag dermate ernstig was dat de school in redelijkheid tot de beslissing heeft kunnen komen [leerling] uit te sluiten van vrijwel het gehele reguliere lesaanbod. Het is de Commissie in beperkte mate duidelijk geworden dat [leerling] moeite heeft met gezag/autoriteit en een verstorende factor (kan) zijn in de lessen, maar dat deze situatie zodanig ernstig was dat hierdoor de veiligheid van medeleerlingen en/of docenten in het geding was of anderszins sprake was van ernstige incidenten die een dergelijke maatregel rechtvaardigen is de Commissie niet gebleken. De getroffen maatregel acht de Commissie dan ook niet proportioneel.

Verweerder heeft evenmin onderzocht of het beoogde doel van de maatregel, het voorkomen van het storende gedrag waardoor een gevoel van onveiligheid is ontstaan bij docenten en medeleerlingen, op een andere manier bereikt had kunnen worden.

Verweerder heeft gesteld niet te kunnen voorzien in de ondersteuningsbehoefte van [leerling]. De school heeft dit onvoldoende onderbouwd. De school heeft, ook nadat de Commissie hier expliciet naar heeft gevraagd, niet kunnen toelichten welk gedrag heeft geleid tot de onveiligheid bij c.q. voor de docenten en/of medeleerlingen en welke maatregelen zij in de loop der jaren al genomen hadden en welke maatregelen klaarblijkelijk niet meer volstonden voor de resterende duur van de schoolloopbaan van [leerling].

De Commissie komt, alles overziend, tot het oordeel dat verweerder niet aannemelijk heeft kunnen maken dat het gedrag van [leerling] zo ernstig is dat dit het genomen besluit rechtvaardigt. Feiten en omstandigheden heeft verweerder op dit essentiële punt niet aannemelijk gemaakt. Van een nijpende situatie die direct tot ontzegging van aanwezigheid tijdens fysieke lessen diende te leiden lijkt geen sprake. Dat sprake is van een onhoudbare situatie op school als gevolg van het door [leerling] vertoonde gedrag, heeft verweerder derhalve niet aannemelijk gemaakt.

Dit alles neemt niet weg dat de Commissie onderkent dat de school zeker inspanningen heeft verricht om [leerling] te begeleiden. Een en ander staat echter niet in verhouding. De Commissie zal de klacht op dit onderdeel gegrond verklaren.

De Commissie overweegt voorts dat de communicatie met klaagster, gedurende het schooljaar 2024/2025 te wensen heeft overgelaten. De school heeft tussen het startgesprek in september 2024

en het gesprek op 6 januari 2025 niet of nauwelijks met klaagster gecommuniceerd over de zorgen over het gedrag van [leerling] en de maatregelen die de school zou kunnen treffen.

De school heeft onvoldoende aannemelijk gemaakt dat zij klaagster heeft meegenomen in de aanloop naar de beslissing [leerling] niet meer toe te laten tot de fysieke lessen. De school heeft niet betwist dat zij tussen het startgesprek in september 2024 en het gesprek op 6 januari 2025 geen contact heeft gehad met klaagster over het gedrag van [leerling] en de eventueel te treffen maatregelen als het gedrag van [leerling] niet zou verbeteren. Klaagster is daardoor onaangenaam verrast geweest dat de school de beslissing heeft genomen [leerling] niet langer toe te laten tot de fysieke lessen. Er is niemand in de school die actief de regie heeft genomen in het -structureel- informeren en op de hoogte houden van klaagster.

De Commissie is van oordeel dat de school, in geval de school voorziet of overweegt over te gaan tot het nemen van een ingrijpende maatregel zoals een maatwerktraject, de ouders van een leerling actief en structureel dient te informeren, zodat een ouder niet verrast kan worden op het moment dat de school de maatregel daadwerkelijk toepast. De school is tekortgeschoten in het afdoende informeren van klaagster, zodat de Commissie ook dit klachtonderdeel gegrond zal verklaren.

V. Het oordeel van de Commissie

De Commissie verklaart de klacht gegrond, omdat de school onvoldoende heeft gemotiveerd en onvoldoende heeft gecommuniceerd waarom de maatwerkoplossing het meest passend is in het geval van [leerling].

VI. Aanbeveling aan het bestuur

De Commissie geeft het bestuur in overweging de genomen beslissing te herzien. De Commissie adviseert het bestuur om:

- in voorkomende gevallen te zorgen voor afdoende communicatie en informatie voor de ouders van de betrokken leerling.
- tijdig het gesprek aan te gaan en voor ouders afdoende inzichtelijk te maken welke maatregelen er genomen zouden kunnen worden en als de maatregelen getroffen worden de keuze hiervoor afdoende te motiveren door concrete situaties en voorvallen te benoemen.

Aldus gegeven op 6 februari 2025 door mr. J.R. Bügel, voorzitter, B. Vonk en P.H. van Laarhoven, leden, in tegenwoordigheid van mr. D. le Pair-Roodenburg als secretaris.